

Nuorisovaltuusto

18.11.2025

Kokoustiedot

Aika 18.11.2025 klo 17:00 - 18:21

Paikka
teams Kokoustila Matalajärvi (Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo) +

Läsnä	Dimitriou Andreas	puheenjohtaja	
	Kari Selma	1. varapuheenjohtaja	
	Hellman Jon	2. varapuheenjohtaja	
	Ala-Kojola Outi	jäsen	poistui klo 17.21., saapui klo 17.22.
	Berende Anton	jäsen	
	Hale William	jäsen	
	Jolkkonen Otso	jäsen	
	Keinänen Aaron	jäsen	
	Korsu Alvar	jäsen	
	Lassander Siiri	jäsen	
	Manninen Miko	jäsen	
	Morozyuk Angelina	jäsen	
	Pohjanmaa Kaisa	jäsen	poistui klo 18.07., saapui klo 18.08.
	Rantatupa Pauli	jäsen	
	Rebane Karl-Jakob	jäsen	saapui klo 17.08.
	Reunanen Kasper	jäsen	
	Saukkola Vilhelmiina	jäsen	
	Sukselainen Iida	jäsen	
	Tallgren Liisa	jäsen	
	Villgren Kati	vt. palvelualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut	
Poissa	Jaakkola Joni	asiantuntija	poistui klo 17.35.
	Hietala Kalle	hallinnon asiantuntija, sihteeri	
	Vyzhletsova Vladislava	jäsen	
	Wilén Leena	erityisasiantuntija	

Allekirjoitukset

Andreas Dimitriou
puheenjohtaja

Kalle Hietala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Kaisa Pohjanmaa
pöytäkirjantarkastaja

Pauli Rantatupa
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa
25.11.2025

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 52		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 53		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 54		Sosiaalisen raportoinnin esittely ja syyskuun 2025 raportin merkitseminen tiedoksi	9
§ 55		Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen muodostumisen tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi.	11
§ 56		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	14
§ 57		Vammaisneuvoston 12.6.2025 § 40 tekemän aloitteen tukeminen ja nuorisovaltuuston aloite aluehallituksen edustajan nimeämiseksi nuorisovaltuustoon	15
§ 58		Vastauksen antaminen nuorisovaltuuston aloitteeseen yöaikaan olevan mielenterveys-chatin perustamiseksi	18
§ 59		Vastauksen antaminen nuorisovaltuuston aloitteeseen lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön ottamiseksi	26
§ 60		Ilmoitusasiat	30

§ 52

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitella kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden

avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 53

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Pohjanmaa ja Rantatupa sekä
3. myöntää tarvittavat ja läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Pohjanmaa ja Rantatupa sekä
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet vt. palvelualuejohtaja Villgrenille ja asiantuntija Jaakkolalle.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus nuorisovaltuuston kokouksissa

Läsnäolo- ja puheoikeudesta nuorisovaltuusto päättää
toimintasäännössään.

4566/00.02.03/2025

Nuorisovaltuusto 18.11.2025 § 54

§ 54

Sosiaalisen raportoinnin esittely ja syyskuun 2025 raportin merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Villgren Kati

Wilen Leena

Jaakkola Joni

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto merkitsee sosiaalisen raportoinnin esittelyn ja syyskuun raportin tiedoksi.

Käsittely

Jäsen Rebane saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana kl 17.08.

Jäsen Ala-Kojola oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.21-17.22.

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Esittelyssä Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueelle saapuneet kevään 2025 sosiaaliset raportit. Sosiaalinen raportointi on väline, jonka avulla toteutetaan sosiaalihuoltolaissa (7§) määritettyä rakenteellisen sosiaalityön tehtävää. Rakenteellisen sosiaalityön keinoin huolehditaan sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Sosiaalisen raportoinnin kautta pyritään tuottamaan tietoa

asukkaiden/asiakkaiden arjesta ja hyvinvointialueen toimivista/toimimattomista rakenteista kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

4551/00.02.03/2025

Nuorisovaltuusto 18.11.2025 § 55

§ 55

Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen muodostumisen tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi.

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Villgren Kati

Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää merkitä perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen muodostumisen tilannekatsauksen tiedoksi.

Käsittely

Asiantuntija Jaakkola poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.35.

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto linjasi päätöksessään 12.12.2023 § 70, että vuoden 2024 aikana valmistellaan hyvinvointialueen hallintosäännön uudistus, jossa tarkastellaan johtamisjärjestelmää ja hallintorakennetta. Tavoitteena olivat pysyvät kustannussäästöt. Aluehallitus päätti 17.6.2024 § 100 hallintosäännön päivittämistyötä ohjaavaksi tavoitteeksi mm., että palvelutuotannon johtamisjärjestelmä tukee kustannusvaikuttavaa operatiivista johtamista. Tarkistamistyön johdosta aluevaltuusto päätti hallintosäännön muutoksesta 1.10.2024 § 47.

Jo vuoden 2022 hallintosääntövalmistelussa oli tarkastelussa vammaispalvelujen organisatorinen sijoittuminen

hyvinvointialueella. Tyypillisesti vammaispalvelut on eri hyvinvointialueilla organisoitu osana suurempia palvelukokonaisuuksien rakenteita. Länsi-uudenmaan hyvinvointialueella päädyttiin sote-siirtymässä turvaamaan asiakkaiden palvelut kokoamalla vammaispalvelut ensin omaksi kokonaisuudekseen.

Osana johtamisjärjestelmän ja hallintorakenteen tarkastelua Aluevaltuusto päätti 27.5.2025 § 31, että hyvinvointialueelle perustetaan uusi perhe- ja vammaispalvelujen palvelualue yhdistämällä nykyisten lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen (Lanupe) ja vammaispalvelujen palvelualueen (Vampa) toiminnot ja tehtävät. Palvelualueiden yhdistyminen mahdollistaa jatkossa erityisesti sosiaalihuollon palvelujen kokonaisvaltaisemman kehittämisen. Samalla uuden palvelualueen tehtäväksi ehdotetaan vastata hyvinvointialueella sosiaalihuollon palveluihin liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta siltä osin, kuin ohjaus ja neuvonta ei kuulu toiselle palvelualueelle. Muutoksen tavoitteena on, että asiakkaan ei tarvitse tunnistaa tarkkaa palvelua ja yhteydenotto olisi näin asiakkaalle sujuvampaa ja helpompaa.

Uuden Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen muodostamisen työ on käynnistetty aluevaltuuston 27.5.2025 § 31 päätöksen myötä. Nuorisovaltuustolle esitellään organisaatiorakenteen muodostumista. Uusi perhe- ja vammaispalvelujen palvelualue aloittaa toimintansa 1.1.2026 alkaen.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 56

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

Jäsen Pohjanmaa oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.07–18.08.

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen ajankohtaiset asiat
2. Aluevaltuustossa, aluehallituksessa sekä lautakunnissa käsiteltävät aiheet
3. Nuorisovaltuuston aloitteet, lausunnot sekä kannanotot
4. Nuorisovaltuuston kehittämiskyselyn tuloksien käsittely

9428/00.02.03/2023

Nuorisovaltuusto 18.11.2025 § 57

§ 57

Vammaisneuvoston 12.6.2025 § 40 tekemän aloitteen tukeminen ja nuorisovaltuuston aloite aluehallituksen edustajan nimeämiseksi nuorisovaltuustoon

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. tukea vammaisneuvoston 12.6.2025 § 40 tekemää aloitetta hallintosäännön tarkistamiseksi ja
2. esittää aloitteeksi, että aluehallituksen edustaja nimetään myös nuorisovaltuustoon.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen

tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esitti 12.6.2025 § 40 aloitteessaan seuraavaa:

**”Vammaisneuvoston aloite koskien hallintosääntöä:
Aluehallituksen edustajan nimeäminen
vammaisneuvostoon**

Vammaisneuvosto esittää, että aluehallitus nimeää edustajansa vammaisneuvostoon.

Yhdenvertaisuuden vuoksi esitämme myös, että vanhusneuvostoon ja nuorisovaltuustoon nimetään aluehallituksen edustaja, mikäli ko. vaikuttamistoimielin pitää sitä tarpeellisenä.

Perustelut

Vammaisneuvosto on tehnyt toimintakautensa aikana useita lausuntoja ja aloitteita sekä kannanottoja ja jopa vetoomuksia. Saatujen yhteydenottojen perusteella ne eivät ole menneet aluehallituksen tietoon. Vammaisneuvoston asettajana, aluehallituksen tulee olla tietoinen vammaisneuvoston toiminnasta.

Kunnallisissa vammaisneuvostoissa olemme molemminpuolisesti kokeneet hyväksi ja yhteistyön kannalta merkittäväksi kunnanhallituksen edustajan läsnäolon vaikuttamistoimielimen kokouksissa.”

Vammaisneuvoston aloitteeseen verrattavissa olevia malleja on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnissa käytössä esimerkiksi Espoossa, Karkkilassa, Kirkkonummella ja Lohjalla. Uudenmaan alueella kaupunginhallituksen / kunnanhallituksen edustus vaikuttamistoimielimissä on esimerkiksi Vantaan kaupungilla.

Nuorisovaltuuston puheenjohtajisto esittää nuorisovaltuustolle, että aloitteen pohjan mukaisesti myös nuorisovaltuustoon nimetään aluehallituksen edustaja.

Liitteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

17/32

Nuorisovaltuusto

§ 57

18.11.2025

Oheismateriaali

- Pöytäkirjanote. Vammaisneuvosto 12.6.2025 § 40

Tiedoksi

Täytäntöönpano

hallintojohtaja

Päätöshistoria

4205/00.02.03/2025

Nuorisovaltuusto 18.11.2025 § 58

§ 58

Vastauksen antaminen nuorisovaltuuston aloitteeseen yöaikaan olevan mielenterveys-chatin perustamiseksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Strömberg Juha-Pekka
Råman-Maljonen Susanna

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi alla olevan vastauksen aloitteeseen tiedoksi

Vastaus aloitteeseen

Aloitteen ydin

Nuorisovaltuusto esittää yöaikaan (klo 00.00–08.00) avoinna olevan matalan kynnyksen mielenterveyschatin perustamista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Perusteluna on nuorten tarpeiden huomioiminen, erityisesti ilta- ja yöaikaan korostuva tuen tarve sekä nykyisten palveluiden riittämättömyys.

Palvelutarpeen arviointi ja tutkimusnäyttö

Tutkimusten mukaan chateilla on merkittävä vaikutus nuorten hyvinvointiin lyhyellä aikavälillä. Ne koetaan matalan kynnyksen palveluiksi, joissa erityisesti nuoret naiset ja tytöt hakevat apua ahdistukseen, masennukseen ja itsetuhoisiin ajatuksiin. Yöaikaan palveluiden saatavuus on kuitenkin rajallista, ja ruuhkat ovat yleisiä.

Miksi mielenterveyschateihin otetaan yhteyttä?

Chateihin otetaan eniten yhteyttä pahan olon, ahdistuneisuuden, masentuneisuuden, ihmissuhdeongelmien, yksinäisyyden, väkivaltakokemusten ja itsetuhoisuuden vuoksi (Brody C. ym. 2020; Matthews, S. ym. 2023; Iversen C. & Westerlund M. 2024)

Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset yhteydenottajien hyvinvointiin

Chatit auttavat välittömästi yhteydenoton jälkeen ja vaikutukset voivat kestää muutamia viikkoja. Suurimalla osalla ahdistuneisuus, mielialaoireilu ja itsetuhoisuus vähenee, toiveikkuus lisääntyy, saa työkaluja vaikeisiin tuntemuksiin ja asiat eivät tunnu ylitseväsemättömiltä. (Brody C. ym. 2020; Hoffberg AS. 2020; Zabelski, S. ym. 2023; Matthews, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024; Iversen C. & Westerlund M. 2024; Helfer, A. ym. 2025). Pienellä osalla olo voi heiketä, esim. toivottomuus, alakulo ja ahdistuneisuus voi lisääntyä (Zabelski, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024).

Pitkän aikavälin tutkimuksia on niukasti. Joissakin tutkimuksissa on viitteitä mielialan kohenemisesta ja itsetuhoisuuden vähenemisestä (Hoffberg AS. ym. 2020; Matthews, S. ym. 2023; Zabelski, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024), mutta tuloksia ei voida pitää luotettavina.

Puhelinten ja -chattien vertailu

Puhelut ja chatit ovat yhtä hyödyllisiä lyhyellä aikavälillä (Zabelski, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024). Puhelut mahdollistavat äänensävyjen tulkinnan, joka auttaa yhteydenottajan tunnetilan arviointia. Puheluissa on vähemmän väärinymmärtämisen riskiä verrattuna chattiin ja niihin liittyy vähemmän teknisiä ongelmia. (Costa, M.G.B. 2024).

Yhteydenottajien on helpompi keskustella chateissa vaikeista asioista kuten itsetuhoisuudesta (Matthews, S. ym. 2023; Iversen C. & Westerlund M. 2024; Metsäranta K. ym. 2024). Työntekijöiden on vaikeampaa arvioida itsemurhariskiä chatissa (Matthews, S. ym. 2023; Costa, M.G.B. 2024; Helfer A. ym. 2025). Chattien haaste on verbaalin viestinnän puuttuminen, yhteydenottajien katoaminen, tekniset ongelmat ja tietosuoja (Brody C. ym. 2020; Zabelski, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024; Helfer, A. ym. 2025).

Useimmat chatit eivät ole auki 24/7, ja palvelut ruuhkautuvat iltaisin ja viikonloppuisin. Jonotusajat voivat olla pitkiä, eivätkä kaikki yhteydenottajat pääse läpi. (Metsäranta K. ym. 2024; Helfer A. ym. 2025; Higuera-Lozano I. ym. 2025). Resurssien optimointi ruuhka-aikojen mukaan on tärkeää, jos se on käytännössä mahdollista (de Boer TR. ym. 2023).

Chattien käyttäjäryhmät

Chatit ovat 12–29-vuotiaiden suosiossa, ja tytöt ja nuoret naiset käyttävät niitä poikia useammin (Brody C. ym. 2020; Matthews, S. ym. 2023; Zabelski, S. ym. 2023; Metsäranta K. ym. 2024; Costa, MGB. 2024; Helfer A. ym. 2025). Chätteihin ottavat yhteyttä usein samat henkilöt. He ovat yhtä tyytyväisiä palveluun kuin harvemmin yhteyttä ottavat. (Costa, MGB. 2024; Iversen C. & Westerlund M. 2024; Helfer A. ym. 2025). Monella yhteydenottajista on olemassa oleva hoitokontakti julkiseen terveydenhuoltoon (Matthews, S. ym. 2023; Iversen C. & Westerlund M. 2024).

Chatissa työskentelevien tausta ja koulutus

Työntekijät ja vapaaehtoiset ovat yhtä hyviä avun tarjoajina. Auttajan tunnetaidot ja saatu koulutus vaikuttavat merkittävästi yhteydenottajien tyytyväisyyteen. (Costa, MGB. 2024; Helfer A. ym. 2025). Chätti vaatii avun auttajilta enemmän aikaa ja taitoja verrattuna puheluun. (Costa, MGB. 2024; Higuera-Lozano I. ym. 2025).

Tietosuoja ja tekoäly

Chat-alustan valinnassa on huomioitava, mitä tietoja alusta kerää käyttäjistään sekä kuinka se niitä hyödyntää ja säilyttää (Zabelski, S. ym. 2023; Matthews, S. ym. 2023; Higuera-Lozano I. ym. 2025). Tekoälybottien käyttöä mielenterveyschäteissä on tutkittu vain vähän. Ne voivat potentiaalisesti tarjota jatkuvaa tukea. Niiden kyky arvioida kriisejä, itsetuhoisuutta ja osoittaa empatiaa on vielä rajallinen. (Haque MDR. & Rubya S. 2023).

Mielenterveyschattien tutkimusaineiston laatu

Pitkäaikaistutkimuksia on vaikea toteuttaa palveluiden

anonymiteetin vuoksi. Suurin osa teeman tutkimuksista sisältää monia harhan lähteitä. Tämä vaikeuttaa tutkimusten arviointia ja vertailua. Chattien kustannusvaikuttavuudesta ei ole tehty tutkimuksia. (Hoffberg AS. ym. 2020; Zabelski, S. ym. 2023; Costa, MGB. 2024).

Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelujen rooli nuorten mielenterveys- ja päihdehoidossa

Nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa tarjotaan 13–17-vuotiaille nuorille ja huoltajille ohjausta, neuvontaa, arviointia ja hoitoa keskivaikeissa mieliala- ja/tai riippuvuushaasteissa. Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa tarjotaan yli 18-vuotiaille ohjausta, neuvontaa, arviointia ja hoitoa keskivaikeissa mieliala- ja/tai riippuvuushaasteissa. Lieviin mielenterveys- ja/tai riippuvuushaasteisiin ohjausta, neuvontaa ja tukea tarvitsevien nuorten palvelut tarjotaan lähtökohtaisesti opiskeluhuollossa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen perustehtävä nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kokonaisuudessa on keskittyä tarjoamaan nimenomaisesti hoitoa hoidontarpeen arvioinnin perusteella todettuihin keskivaikeatasoihin oirekuviin. Matalankynnyksen palveluita MTP palvelut tarjoavat ajanvarauksettomien vastaanottoaikojen (VIA) ja päihteitä käyttävien terveysneuvontapalvelujen muodossa. Toki MTP palvelut tuottavat myös ohjaus- ja neuvontatukea kuntalaisille MTP haasteisiin ja oikean hoitotahon valintaan liittyen sekä ammattilaisille suunnattua konsultaatiotukea. MTP-palvelujen rooli ei ole tuottaa päivystyksellistä tai kriisityyppistä virka-ajan ulkopuolella toteutuvaa palvelua, vaan päivystykselliset mtp-palvelut tuotetaan avosairaanhoidon ja erikoissairaanhoidon päivystyspalveluissa. Kriisitilanteissa asiakkaat ohjataan sosiaali- ja kriisipäivystyksen palveluihin.

Suosittelimme, että nuorten mielenterveyschatin tuottamisen mahdollisuudesta ja tarpeesta pyydetäisiin vastine myös Sosiaali- ja kriisipäivystyksen näkökulmasta.

Nykyisellään kriisitilanteissa nuoria palvelevat tahot

Sosiaali- ja kriisipäivystys Sosiaali- ja kriisipäivystys | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Päivystysapu 116117 (24/7) 116117 Päivystysapu
Hätäkeskus (24/7)
Mieli Kriisipuhelin (24/7) MIELI Kriisipuhelin 09 2525 0111
SPR nuorten turvatalo Nuorten turvatalot – tukea, turvaa ja toimintaa - Punainen Risti
Nettiturvis (aikoja saatavilla myös iltaisin ja vkl) Nettiturvis - Punainen Risti
Sekaisin chat (arkisin 9–24, viikonloppuisin 15–24) Sekaisin-chat – keskusteluapua nuorille

Oman palvelutuotannon mahdollisuudet ja haasteet

Mahdollisuudet

Digitaalinen alusta (Lunna) mahdollistaa chat-palvelun toteuttamisen, mahdollisesti myös anonyymisti. Lunna-alustan toimivuutta yöaikaisen anonyymien chat-palvelun toteuttamiseen tulisi vielä erikseen kartoittaa ja arvioida.

Pilotointi hankerahoituksella voisi olla realistinen ensimmäinen askel yöaikaisen palvelun kokeiluun, mikäli palvelua lähdetäisiin omana palvelutuotantona suunnittelemaan. Palvelun kohdentaminen esimerkiksi 13–29-vuotiaille voisi rajata asiakasryhmää ja helpottaa resurssien kohdentamista. Hankerahoituksella pilotointi edellyttää sitä, että rahoitusta voitaisiin hakea vasta sopivan hankeaiheen löytyessä.

Kaksikielisyys voidaan huomioida rekrytoinnissa ja teknisissä ratkaisuissa. Toki tunnistettava kaksikielisyys myös yhtenä riskinä rekrytoinnissa onnistumisen osalta.

Haasteet

Henkilöstöresurssit: Yöaikainen palvelu vaatisi arviolta 8 HTV:n lisäresurssin, mikä tarkoittaa merkittäviä rekrytointi- ja koulutustarpeita.

Nuorten mielenterveyschat kannattaisi toteuttaa yksikössä, jossa työskennellään yöaikaan.

Kustannukset: Yötyölisät, koulutus, työnohjaus, tilavuokra ja

tekninen tuki nostavat kustannuksia. Arviomme mukaan kustannukset olisivat tällä henkilöstömäärällä noin 700 000€ vuodessa.

Turvallisuus ja riskienhallinta: Itsemurhariskin arviointi on haastavampaa chat-ympäristössä kuin puhelimitse.

Palvelun jatkuvuus ja laatu: Yötyö voi kuormittaa henkilöstöä ja vaikuttaa palvelun laatuun ilman riittävää tukea.

Ulkoistamisen ja järjestöyhteistyön mahdollisuudet ja esteet

Mahdollisuudet

Järjestöillä (esim. Mieli ry, Sekasin-chat) on jo olemassa olevat rakenteet ja osaaminen chat-palveluiden tuottamiseen.

Tutkimusten mukaan ei ole merkittävää eroa siinä, tuottaako palvelun julkinen vai kolmannen sektorin toimija.

Valtakunnallinen yhteistyö voisi mahdollistaa kustannustehokkaan ja laajemmin saavutettavan palvelun.

Esteet

Järjestöjen rahoitustilanne on tällä hetkellä heikko, eikä 24/7-palvelun laajentaminen ole mahdollista ilman julkista lisärahoitusta.

Hyvinvointialueiden yhteinen rahoitusmalli (esim. Mieli ry:n kriisipuhelin) voisi toimia mallina, mutta vaatii poliittista ja hallinnollista päätöksentekoa.

Johtopäätös

Yöaikaisen mielenterveyschatin tarve on perusteltu ja tutkimusnäytön tukema. Palvelun toteuttaminen omana tuotantona vaatisi merkittäviä lisäresursseja ja valmistelua. Julkisen sektorin sijaan tämän tyyppinen palvelu sopisi Suomessa parhaiten järjestökentän toteuttamaksi, jossa tällaista palvelua jo tuotetaan vaikkakaan ei 24/7. Nuorten

mielenterveys-chatin tulisi olla mielestämme kansallinen, eikä hyvinvointialuetasoinen palvelu. Realistinen etenemistapa voisi olla:

Valtakunnallisen järjestöyhteistyön tukeminen ja rahoitusmallin kehittäminen.

ja

2. todeta nuorisovaltuuston aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

- Pöytäkirjanote. Nuorisovaltuusto 2.9.2025 § 41

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Nuorisovaltuusto 18.11.2025 § 59

§ 59

**Vastauksen antaminen nuorisovaltuuston aloitteeseen
lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön ottamiseksi**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hirvilampi Markus

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi alla olevan vastauksen aloitteeseen tiedoksi

Vastaus aloitteeseen

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi on lakisääteistä toimintaa osana hyvinvointialueen päätöksentekoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 § mukaan hyvinvointialueen otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Hyvinvointialue on vakiinnuttanut päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin osaksi päätöksentekoa 11.6.2024, jolloin hallintojohtaja antoi asiasta koko hyvinvointialuetta koskevan ohjeistuksen.

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi varmistaa, että päätökset perustuvat monipuoliseen tietoon ja tukevat strategisia tavoitteita. Se lisää avoimuutta ja luottamusta tuomalla esiin päätösten hyödyt, haitat ja riskit jo valmisteluvaiheessa. Lisäksi arviointi auttaa minimoimaan negatiivisia vaikutuksia ja vahvistamaan positiivisia, mikä

edistää kestäväää ja oikeudenmukaista päätöksentekoa.

Hyvinvointialueen sisäisen päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeistuksen mukaan ennakoarviointia tehdään esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

Päätöksen vaikutukset ovat strategisesti, toiminnallisesti tai taloudellisesti merkittäviä
Päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin vaikutuksia eri ikäisten asukkaiden hyvinvointiin, elinoloihin, terveyteen tai asukasryhmien hyvinvointieroihin tai alueiden välisiin hyvinvointieroihin

Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia lapsiin, nuoriin tai perheisiin

Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia tietyille asukasryhmälle tai alueelle (esim. vieraskieliset, vammaiset, iäkkäät, seksuaali- tai sukupuolivähemmistöt)

Päätöksellä on merkittäviä kielellisiä vaikutuksia

Päätökseen liittyy merkittäviä ristiriitoja

Päätös on merkittävä muutos palveluissa tai uusi palveluiden järjestämistapa

Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia henkilöstöön tai johtamiseen

Edelleen ohjeistuksen mukaan, ennakoarviointia ei tehdä silloin, kun kyse on esimerkiksi yksilöä koskevasta asiasta, hankinta-asiasta, henkilöstöasiasta (yksittäiseen henkilöön tai pieneen henkilöstöryhmään kohdistuvat päätökset) tai lausunnon antamisesta.

Yhteenveto

Hyvinvointialueella käytössä oleva päätösten vaikutusten ennakoarviointi pitää sisällään nuorisovaltuuston 2.9.2025 § 40 aloitteessaan esille tuomansa lapsivaikutusten arvioinnin.

Nuorisovaltuusto
Nuorisovaltuusto

§ 40
§ 59

02.09.2025
18.11.2025

ja

2. todeta nuorisovaltuuston aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

- Pöytäkirjaote. Nuorisovaltuusto 2.9.2025 § 40
Nuorisovaltuuston aloite lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön ottamiseksi

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto
Nuorisovaltuusto

§ 40
§ 59

02.09.2025
18.11.2025

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 60

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Nuorisovaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Nuorisovaltuuston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Seuraava nuorisovaltuuston kokous keskiviikkona 10.12.2025 klo 17.00 alkaen.

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, § 58, § 60**Muutoksenhakukielto**

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 59**Anvisningar om sökande av ändring (Påverkansorgan)**

Det är inte möjligt att söka ändring i påverkansorganens (ungdomsfullmäktige, rådet för personer med funktionsnedsättning, äldrerådet) beslut, eftersom påverkansorganen inte är sådana organ i välfärdsområdet som avses i 35 § i lagen om välfärdsområden, som är myndigheter i välfärdsområdet och som kan utöva offentlig makt. Man kan således inte delegera befogenheter till dem.